

Т. М. КУЧЕРА (кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії та соціології)

ДЗ “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”,
Луганськ, Україна
kuchera1982@mail.ru

СУСПІЛЬНА МОДЕРНІЗАЦІЯ В РЕГІОНАЛЬНИХ КООРДИНАТАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: СОЦІАЛЬНО- ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

У статті розглянуто особливості суспільної модернізації в регіонах сучасної України. Визначені проблеми, що породжують регіональні протиріччя і поглиблюють соціальну депривацію. Доводиться, що інноваційний розвиток сучасного українського суспільства можливий за умови органічного поєднання національної ідеї як духовно-ідеологічного феномену розвитку державності із вирішенням економічних і соціально-політичних завдань.

Ключові слова: модернізація українського соціуму, державне управління, світова економічна криза, духовне і матеріальне відтворення, національна ідентичність, регіон, політична нація, національні інтереси, соціальна депривація, глобалізація, глобальні ризики, національна стійкість.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап суспільного розвитку характеризується глибокими системними змінами норм і відносин на всесвітньому, макро-регіональному і внутрішньо-національному рівнях, що актуалізує суспільний запит на ефективну державну регіональну політику здатну забезпечити не тільки економічну конкурентоспроможність регіонів України, а й національну стійкість до глобальних ризиків. Особливої уваги політиків і науковців заслуговує проблема модернізації українського соціуму, що відбувається на відміну від історичних європейських модернізацій в умовах ще не остаточно оформленої модерної української нації. Неабиякої ваги набуває невирішена проблема ідентичностей (етнічних, громадянських, політичних, локальних, тощо), що посилює соціальну конфліктність і ризики сучасної суспільної модернізації. Зауважимо, що соціокультурна регіональна нерівномірність, а також мовні і ціннісні суспільні конфлікти щодо подальших перспектив розвитку держави (політичного і геополітичного вибору) підвищують стан соціальної та політичної напруженості і нестабільності. Відтак, в умовах розбудови незалежної держави актуалізується проблема пошуку нових управлінських ідей та технологій, що сприяють не тільки ефективному функціонуванню інститутів (органів державної влади і місцевого самоврядування), а й стануть ціннісно-смісловими орієнтирами демократичного розвитку в системі “державо-політика-суспільство”. Проблема подолання кризи і відродження України на новій основі (наповненої соціально-гуманістичним змістом), забезпечується за рахунок вмілого керівництва та ефективного

управління. Слід підкреслити, що не маючи соціального ідеалу і покладаючись на ринковий самоплив і політичні амбіції еліт, український соціум стикається з наростаючою деградацією соціально-економічних, гуманітарних та інтелектуальних підвалин, що поглиблює проблему соціальної депривації.

Тому *метою статті* є соціально-філософський аналіз проблем суспільної модернізації в регіональних координатах сучасної України, зокрема з'ясування причин, що поглиблюють соціальну депривацію на регіональних рівнях, а також визначення шляхів їх усунення, що має стати нагальним завданням і орієнтиром оновленої політичної влади України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні особливого значення набули роботи українських вчених В. Андрущенко, В. Беха, З. Варналія, В. Воловика, В. Воронкової, В. Ворони, Б. Данилишина, В. Лепського, І. Кононова, О. Князевої, Н. Кривди, Л. Нагорної, М. Степика, О. Фурсіна, які висвітлювали проблему суспільної модернізації і державного управління.

Як наголошує В. Г. Воронкова, щоб визначити ефективність та обрати перспективну модель управління регіоном, “необхідно зробити вибір існуючих варіантів і співвіднести існуючі у суспільстві базові цінності (менталітет, культура, стереотипи управління і мислення) з тими засадами, на які орієнтувалися при розробці альтернативних моделей управління” [1, с.22]. Обираючи сучасний шлях розвитку України, слід пам'ятати, що глобалізація дедалі більше актуалізує перед державами побудову власної національної або державницької ідеї. Відтак, важливим завданням науковців, політиків, громадських діячів є органічне поєднання національної ідеї як духовно-ідеологічного феномену розвитку державності із вирішенням економічних і соціально-політичних завдань. Соціокультурна криза в українському соціумі, обтяжена соціальним порівнянням умов життя і діяльності в координатах територіального простору і супроводжується конфліктністю суспільних інтересів і особистісних очікувань, амбівалентністю соціальних значень. Низький рівень довіри до соціальних інститутів зумовлює критичний рівень готовності суспільства до діалогу і співпраці [2, с.99]. Вирішення проблеми національної долі та подальшого існування національної держави залежить від соціокультурної інтеграції суспільства на засадах комунікативної взаємодії і взаємозв'язку, що базуються на культурі діалогу і комунікативному управлінні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проголошення України незалежною державою відкрило можливості для всебічної модернізації її суспільства на основі світового досвіду. Перед українським соціумом постала низка головних задач: розвиток інститутів і традицій незалежної держави; демократизація; розвиток економічної системи (на макро-, мезо-, мікрорівнях). Рефлексивними механізмами, що являються відзеркаленими регуляторами соціальної свідомості, спроектованими на виконання і реалізацію поставлених задач є не тільки суспільні лідери, а і масова

свідомість, що проявляє себе як на загальносуспільному рівні, так і на регіональному. Внаслідок цього спостерігається значима розбіжність стосовно способів вирішення цих задач і бачення перспектив подальшої розбудови України між установками жителів різних регіонів [2;6;7;9;11].

Глибокі зміни в сферах політики, економіки, культури неодмінно позначилися на самій людині, як суб'єкті історичного процесу, яка стрімко оволодіває новими якостями (вольове начало, задоволення потреб і інтересів, здатність приймати рішення). З одного боку, події сьогодення вимагають від людини високої психологічної адаптивності для включення в активну соціальну діяльність, а з іншого – підтримання індивідуальної спроможності та утвердження власної автономності [2; 3; 8]. Саме взаємна деструктурованість людини і буття визначає подальший зв'язок людської екзистенції зі світом – “буття у можливості”, що розкривається людині у прагненнях і відкриває можливості вибору у відносинах зі світом [3, с.786]. Відтак, особливої актуальності, в контексті соціально-філософського аналізу, набуває вирішення питання: що може оптимізувати соціальний розвиток України і стати рушійною силою, що модернізує і консолідує суспільство?

Історична епоха бездержавності залишає неоднозначний відбиток на національній свідомості в силу того, що спричиняє інерційне відтворення ідеологічних та світоглядних орієнтацій, а також консервування специфіки соціальних відносин. Слід враховувати, що в багатьох пострадянських країнах переважають покоління, які соціалізувалися в умовах авторитарного режиму, що породжує глибинну проблему соціальної адаптації до нових умов життя в новому “агресивному” суспільстві, для якого властиві бідність, безробіття, соціальна незахищеність [4].

Як наголошують О. Майборода, В. Горбатенко, М. Ожеван, М. Степико, сучасний український соціум представлений одночасним співіснуванням традиційного, індустріального та постіндустріального суспільства, що впливає як на різницю в темпах соціально-економічного розвитку, так і на модернізацію українського суспільства вцілому [4; 9]. У зв'язку з цим особливої уваги в рамках філософської рефлексії заслуговує деприваційний підхід, що дозволяє аналізувати не тільки соціальне почуття населення, а й визначати адаптацію і інтегрованість в суспільство, що є вкрай важливим як в перспективі соціально-економічного розвитку регіонів сучасної України, так і в побудові демократичного суспільства з урахування потреб всіх громадян для забезпечення комфортності життя і повноцінного включення у всі соціальні процеси. Зазначимо, що відчуття соціальної депривованості людей у суспільстві пов'язане з механізмами соціального порівняння і задоволення необхідних благ, різних прагнень і рішень, що впливає, як на емоційний стан, так і на соціальну активність людей вцілому. Зі сказаного вище стає зрозумілим, наскільки важливим є розгляд соціального самопочуття в єдності просторово-часових і регіональних характеристик [2].

В рамках дослідження проблем суспільної модернізації в регіонах
Кучера Т.М., 2014

України, зауважимо, що тривалі обмеження у задоволенні життєвих потреб породжують соціальну пасивність, пригніченість, і навіть депресію, що здатна переростати в агресію. Політики, даючи обіцянки швидких змін і вирішення проблем, часто створюють умови для виникнення соціальної депривації (розчарування). При цьому слід відмітити, що “політична комунікація здійснюється вже не за вектором “держава – суспільство”, як у традиційному індустріальному суспільстві, де панують класичні ідеології, а за вектором “бізнес – держава – суспільство”, що обумовлює інволюцію базових інститутів держави і громадянського суспільства...” [5, с.40]. Спробуємо проаналізувати проблеми суспільної модернізації в регіональних координатах сучасної України, зокрема визначимо причини, що поглиблюють соціальну депривацію на регіональних рівнях .

Головною проблемою сучасної України є нерівномірне відновлення економічного потенціалу регіонів. Економіка регіонів по-різному адаптувалася до змін, що відбулися останнім часом, і це позначилося на регіональних ринках праці. За матеріалами вибіркового дослідження економічної активності населення, середньонаціональний рівень безробіття на початку 2012 р. становив 7,9%, на початку 2011 р. — 8,1%, а на початку 2009 р. — 6,4%. У середньому в регіонах пропозиція робочої сили перевищує попит у 30 разів, зокрема в Івано-Франківській області — у 329, Волинській — у 137, Львівській — у 103 рази. Від 20 до 50% безробітних за регіонами не працюють понад 1 рік [6; 7]. Така ситуація поглиблює проблему економічної і соціальної нерівності, а також спричиняє міжрегіональні відмінності у таких показниках як: валовий продукт на душу населення, рівень життя і добробуту, рівень освіти, рівень заробітної плати, забезпеченість різними видами соціальних послуг, тривалість життя населення. “Незважаючи на невелике скорочення розриву між коефіцієнтами народжуваності та смертності населення України протягом 2009- 20012рр., у березні 2013р. цей розрив збільшився до 4,6в.п., що є загрозливим для розвитку нашої нації” [7]. Така ситуація визначається як кризова, оскільки суттєво погіршує всі показники української популяції (серед них виділяємо основні: зниження народжуваності, тривалість життя, житлова ситуація в країні, проблеми забезпеченості і зубожіння тощо). Як ми зазначали, відчуття соціальної депривованості (незадоволеності соціальних потреб) пов’язане безпосередньо з механізмами соціального порівняння як невід’ємного елементу життя і поведінки людей. Важливим показником, що характеризує рівень життя, є доходи населення. Зауважимо, що диференціація сукупних доходів на душу населення між окремими областями становить понад 3 рази. Якщо межею бідності вважати офіційно встановлений прожитковий мінімум, то поза нею в Україні у 2010 році проживало 30,7% людей, тоді як у 2008-му та 2009 рр. — близько 23%. Нині розрив у доходах на душу населення між окремими областями (не враховуючи м. Київ) становить понад 73%, хоча за міжнародними стандартами він не повинен перевищувати 20% [6; 7]. Таким чином,

нерівномірність розвитку територій, зростання у зв'язку з цим міжрегіональних соціально-економічних диспропорцій свідчить про триваючі дивергентні процеси серед регіонів, де основною проблемою виступає генералізації соціальної довіри між жителями різних регіонів (представниками різних мовних/етнічних груп) [2; 4;9; 11]. Значним імпульсом, який сприяв кардинальному перегляду проблеми суспільної модернізації в регіональних координатах сучасної України є незавершеність процесу оформлення національно-культурної ідентичності українського народу [4;8;11;12].

Слушно підкреслює Н. Кривда: “національна/культурна ідентичність стосується стабільного сприйняття людиною себе як представника національного/культурного простору, як особистості, що засвоїла принципи та цінності суспільства, інструменти комунікації, символічні мови національно-культурної системи та перетворила (перетворює) себе за даним зразком” [8, с.376]. Відтак, перспектива України, як держави і суспільства, залежить від успішної актуалізації двох ключових процесів – формування національної ідентичності та творення соціально-привабливих умов для залучення представників етнічних, мовних, регіональних груп до суспільно-політичного життя. На сучасному етапі суспільний розвиток України обтяжений багатьма проблемами: відсутність національної стратегії розвитку, політизація національно-культурних питань, недостатня розвиненість громадянського суспільства, домінування корпоративних і партійних інтересів над національними, недостатній рівень патріотизму політичного класу, штучне протиставлення сходу і заходу України [4; 9].

Видатний філософ Г. Зіммель у розділі “Мода” своєї праці “Споглядання життя” підкреслював, що “вся історія суспільства проходить у боротьбі, компромісах та примиреннях між нашим розчиненням у соціальній групі та виходом з неї” [10, с.269]. Таким чином, можна зробити висновок, що глобалізаційні і регіональні протиріччя обумовлюють соціальний розвиток держави. Економічні та політичні зміни можуть бути успішними, якщо центральними орієнтирами стануть добробут громадян, створення конкуруючого господарського середовища, подолання економічної кризи, розвиток ефективної економічної мотивації, поліпшення законодавства і створення адекватної соціальної інфраструктури [1; 11]. В умовах посилення глобалізації можуть виникати протиріччя між цілями державної політики і потребами глобального розвитку. Але, як показує практика, підсистемі державного управління України притаманна здатність до відновлення і пристосування, до нових обставин, що виникли під дією кризи. Відтак, важливим завданням подолання світової економічної кризи і відродження України є пошук ефективних механізмів та установленої моделі глобального управління, здійснення системних реформ на посилення державності [11,с.26]. Наведені підходи підкреслюють нерозривну дуальність існування людини в соціумі, яка націлена на збереження цілісності соціальної системи і є результатом інтелектуально-логічного вибору, емоційно-вольової, усвідомленої дії по визначенню і подальшому

Кучера Т.М., 2014

виконанню державними і недержавними структурами оптимального варіанту і закріплення позитивних тенденцій розвитку нашої держави, зокрема суспільної модернізації на регіональних рівнях. В цьому контексті, з нашої точки зору модернізація українського соціуму повинна формуватися на основі довіри і солідарності, уявлень про “спільне благо”.

Висновки з даного дослідження. Соціально-філософський аналіз суспільної модернізації в регіональних координатах показав, що пріоритети (подолання економічної кризи, використання інноваційних елементів виробництва, ефективне матеріальне і моральне стимулювання розвитку регіонів) мають визначатися на основі спільних інтересів і здійснюватися через них, оскільки змін зазнає вся система, що за своєю природою може розглядатися як глибока трансформація суспільства, що потребує формування інноваційного світогляду і нових моделей економічної та політичної поведінки. Необхідною умовою стійкого розвитку суспільства є наявність людей, здатних втілювати в життя прогресивні ідеї, адже перехід до так званого постіндустріального (інформаційного) суспільства збільшує долю інтелектуальної праці у складі факторів виробництва і актуалізує появу нової парадигми філософії управління (формування нового світогляду в управлінні регіональних систем; професійне управління критичними ситуаціями, вміння їх попереджати і ліквідувати; формувати нові форми, методи і стратегії регіонального розвитку). У цьому зв'язку зазначимо, що ідея самоорганізації, що ґрунтується на громадянській комунікативності і діалозі вільно об'єднаних членів суспільства дозволяє долати відчуження держави і суспільства. Соціокультурна інтеграція суспільства на основі вирішення економічних і політичних проблем здатна змінити субстанції соціального буття і актуалізувати новий напрям розвитку з усвідомленням того, що майбутнє України є сферою спільної, громадянської відповідальності. Вважаємо, що український духовний тип, як і українська національна ідея, – це ті визначальні особливо важливі чинники, без яких не може бути української національної ідеології й української нації. Національна ідея виступає фактором оптимізації оформлення цілісної національної ідентичності, яка є запорукою консолідації українського суспільства, оскільки за своїм змістом і спрямованістю сприяє забезпеченню збереженню територіальної цілісності; забезпеченню участі представників різних соціальних груп в суспільно-політичному житті держави, яка одноосібно володіє національним суверенітетом і виступає механізмом реалізації національних інтересів.

Список використаної літератури

1. Воронкова В. Г. Формування ноосферної концепції регіону в умовах глобалізації / В. Г. Воронкова // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук. пр.] – Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2013. – Випуск №52.- С.15-24.
2. Єлейко М. Просторово-часова модель дослідження соціального самопочуття / М. Єлейко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2013. -№3. – С.94 -109.
3. Особистість у дискурсі саморозгортання інформаційної цивілізації: монографія /

колектив авторів; редкол.: В.П. Бех (голова), Г.О. Нестеренко(заступник голови); Мін-во освіти і науки, молоді і спорту, Нац. пед.ун-т імені М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова., 2012. -786с.

4. Українська політична нація: проблеми становлення: зб. наук. ст. / за ред. М. М. Розумного (заг.ред.), М.Т. Степика, В. М. Яблонського. – К.: НІСД, 2012. – 384с.

5. Постол О. Є. Комунікаційна складова сучасних ідеологічних трансформацій / О. Є. Постол // Концептуальні засади стратегії розвитку сучасного соціуму в умовах глобалізації та євроінтеграції: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. 22-23 листопада 2012 року. / За ред. д. філос. н., проф. Воронкової В. Г. : Запоріж. Держ. Інж. Акад. - Запоріжжя: ЗДІА, 2012. – 268с.

6. Економічна активність населення України 2011 // Збірник стат. – Державна служба статистики України. – К., 2012.

7. Соціально-економічний розвиток України за січень-лютий 2013р. [Електронний ресурс] / Держкомстат України. – 2013. – Доступний з: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Кривда Н. Ю. До проблеми визначення національної ідентичності в умовах глобалізації / Н. Ю. Кривда // Гілея (науковий вісник): [зб. наук. праць] / [гол. ред. В. М. Вашкевич]. – К., – 2013. –Вип. №70(3). – С.376-381.

9.Сусак В. Регіоналізм в контексті множинної модерності сьогочасного українського суспільства (постановка проблеми) / В.Сусак // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка [зб. наук. пр.] –Київ: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, - 2012. – Випуск №3.- С.46-50.

10. Зиммель Г. Мода // Г. Зиммель. Избранное. Т.2 Созерцание жизни. – М. Юристь, 1996. – 608с.

11. Резнікова О. О. Стійкість України до глобальних ризиків і проблеми державного управління / О. О. Резнікова // Стратегічні пріоритети – 2013. –№2(27). – С.22-26.

12. Погосян В. Модернізація як чинник збереження соціального гомеостазу / В. Погосян // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2009. – № 2. – С. 96–103.

REFERENCES

1. Voronkova V. G. The Formation of the noosphere concept of region in conditions of globalization / V. G. Voronkova // Humanitarian Bulletin of Zaporozhye State Engineering Academy: [Collected Works] - Zaporozhye: DIG Publishing, 2013. - Issue number 52. - P.15-24.

2. Eleiko M Spatial-temporal model studies of social well-being / M. Eleiko // Sociology: theory, methods, marketing. - 2013. -№3. - -109p.

3. Personality in the discourse of self-expansion of information civilization: monograph / collective authors; editorial board: V.P. Bech (head), G.O. Nesterenko (vice chairman); Ministry of education and science, youth and sports, National, pedagogical university of a name M. P. Dragomanov. K.: Publishing house NPU of a name M. P. Dragomanov., 2012. -786p.

4. Ukrainian political nation: problems of formation: (scientific announcer): [compendium of scientific works] / [editor / M. M. Rozumnui]. - 2012. – 384p.

5. Postol O. The communication component of the modern ideological transformations / O. Postol // Conceptual bases of strategy of development of a modern society in conditions of globalization and European integration: proceedings of the all-Ukrainian scientific-practical conference with the international participation. 22-23 November 2012. / Under the editorship of prof. Voronkova V. G.: - Zaporozhye: ZNTU, 2012. – 268p.

6. Economic activity of the population of Ukraine 2011 // Visnyk. - State statistics service of Ukraine. K., 2012.

7. Socio-economic development of Ukraine for January-February 2013. [Electronic resource] / Goskomstat of Ukraine. - 2013. –Mode of access: [http // /www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

8. Krivda N. Y. Defining national identity in the conditions of globalization / N. Y.

Krivda // Gilea (scientific announcer): [compendium of scientific works] / [editor V. M. Vashkevich]. - 2013. - №70(3). – 381p.

9. Susak V. Regionalism in the context of multiple today's modern Ukrainian society (problem setting) / V. Susak // Visnyk. of the Kiev national Taras Shevchenko [compendium of scientific works] - Kyiv: Publishing-polygraphic centre “Kyiv University”, - 2012. -№ 3.- P.46-50.

10. Zimmel G. Fashion // Selected works. / G. Zimmel. Vol. 2 Contemplation of life. - M. - 1996. – 608p.

11. Reznikova O. O. Stability of Ukraine in the global risks and problems of public administration / O. Reznikova // Strategic priorities - 2013. -№2(27). - P. 22-26.

12. Poghosyan V. Modernization as a factor of preserving social homeostasis / V. Poghosyan // Sociology: theory, methods, marketing. - 2009. - № 2. - P. 96-103.

Т.Н. КУЧЕРА (кандидат философских наук, старший преподаватель кафедры философии и социологии) Луганский национальный университет имени Тараса Шевченка, Луганск, Украина

ОБЩЕСТВЕННАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ В РЕГИОНАЛЬНЫХ КООРДИНАТАХ СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЫ: СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКИЙ АНАЛИЗ

В статье рассмотрены особенности общественной модернизации в регионах современной Украины. Современный этап общественного развития характеризуется глубокими системными изменениями норм и отношений на всемирном, макро-региональном и внутренне-национальном уровнях, что актуализирует общественный запрос на эффективную государственную региональную политику, способную обеспечить не только экономическую конкурентоспособность регионов Украины, но и национальную устойчивость к глобальным рискам. Именно для социума как социальной системы высокого порядка характеристика консолидационных процессов является едва ли не главным интегральным показателем его качества, а следовательно, и качества жизни его граждан. Считаем, что украинский духовный тип, как и украинская национальная идея - это те определяющие особенно важные факторы, без которых не может быть украинской национальной идеологии и украинской нации.

Ключевые слова: модернизация украинского социума, государственное управление, мировой экономический кризис, духовное и материальное воспроизводство, национальная идентичность, регион, политическая нация, национальные интересы, социальная депривация, глобализация, глобальные риски, национальная устойчивость.

T. KUCHERA (Candidate of Philosophical Sciences)

DZ “Lugansk national university of Taras Shevchenko”, Lugansk, Ukraine

SOCIAL MODERNIZATION IN THE REGIONAL CONTEXT OF MODERN

The article analyses the peculiarities of social modernization in the regions of modern Ukraine. The social development is characterized by a deep systemic changes in norms and relations at the global, macro-regional and internally-national levels, which actualizes the public demand for effective state regional policy able to ensure not only the economic competitiveness of Ukrainian regions and national resilience to global risks. Special attention of politicians and scientists deserves the problem of modernization of Ukrainian society, which is in contrast to the historical European upgrades in conditions of still not completely furnished and modern Ukrainian nation. Therefore, a fair amount of weight becomes the unsolved problem of identity (ethnic, civil, political, local, etc) that increases social conflicts and risks of modern social modernization. We believe that the way out of the political, economic and socio-cultural crisis

possible due to the horizontal communications, which must be targeted at creating the public. In conditions of development of the independent state actualized the issue of search of new management ideas and technologies that not only the efficient functioning of the institutions (bodies of state power and local self-government), but will be axiological landmarks of democratic development in the system of “state-politics-society”. The problem of overcoming the crisis and revival of Ukraine on a new basis (filled socio-humanistic content) is through strong leadership and effective management. It should be emphasized that not having a social ideal, and relying on the market take its course and political ambitions of the elite, Ukrainian society is faced with growing degradation of economic, social, humanitarian and intellectual foundations, which exacerbates the problem of social deprivation. Historical epoch without statehood leaves an imprint on the national consciousness due to the fact that causes an inertial play ideological orientations, preservation of the specific social relations. Note that in many post-Soviet countries is dominated by a generation socialize in conditions of authoritarian regime that generates the underlying problem of social adaptation to new conditions of life in the new “aggressive” society characterized by poverty, unemployment, social vulnerability. Social-philosophical analysis of social modernization in regional coordinates showed that priorities (overcoming the economic crisis, the use of innovative elements of production, effective material and moral stimulation of development of regions) should be determined on the basis of common interests and enforced through them, because it changes the whole system, by its nature may be regarded as a profound transformation of society, which requires the formation of the innovative Outlook and new models of economic and political behaviour. The idea of self-organization based on civil communication and dialogue freely combined members of society to overcome the alienation of the state and society. Socio-cultural integration of society on the basis of solving economic and political problems could change the substance of social life and to actualize a new direction with the awareness that the future of Ukraine is the sphere of civil liability. The formation of the national identity in the Ukraine’s regions is proved as precondition for deepening the obligatory process of political nation formation and effective realization of the national interests in Ukraine. National idea has a function of consolidation in the process of formation national identity in the difficult way of Ukraine to multi-policultural Europe.

Key words: modernization of Ukrainian society, public administration, the world economic crisis, the spiritual and the material reproduction, national identity, region, political nation, national interests, social deprivation, globalization, global risks, the national resistance.

Стаття надійшла до редколегії 12.03.14

Прийнята до друку 17. 03.14